

MERITEOLLISUUDEN KEHITYSMAHDOLLISUUDET SUOMESSA

Aurajoki
v. 1974.

MERITEOLLISUUS

Meriklusteri työllistää 43 500 h. ml. meriteollisuus, satamat ja merenkulku, liikevaihto 12 miljardia €.

Meriteollisuudessa työskentelee 21 000 henkilöä, liikevaihto 7 miljardia €.

Toimiva verkosto, ammattitaitoiset tekijät ja teknologia ovat Suomen meriteollisuuden kilpailutekijöitä.

Innovaatioita: maailman suurimmat risteilyalukset, monitoimimurtajat, multi-fuel moottorit, kääntyvät potkurilaitteet, vesisumusammutusjärjestelmä, hyttimoduulit ja laivansuunnitteluohjelmistot.

Develop or perish! Kehity tai kuihdu pois!

Ajankohtainen, kun Rauman telakan sulkemispäätös on juuri julkistettu.

Rauman sulkeminen ei auta Turkua selviämään, pikemminkin päinvastoin. *'Tilauksia ei riitä kaikille telakoille, vaikka koko Suomi suljettaisiin.'*

PTK –yritysten tilanne vaikeutuu selvästi.

MERITEOLLISUUS TÄSSÄ YHTEYDESSÄ

- laiva- ja offshore-yksiköiden tuotanto ja korjaus
- laitteiden ja järjestelmien tuotanto
- laivanvarustustoiminta ja liikennöinti
- laivansuunnittelu
- ohjelmistojen tuottaminen
- koulutusvienti

**SUOMEN MERITEOLLISUUS ON JO KAUAN OLLUT
KANSAINVÄLISTÄ TOIMINTAA.**

Kaikki yritykset ja niiden toimintaympäristöt ovat erilaisia. Liian yleistäviä lausumia on vältettävä.

Tässä kannanotossa puhutaan mahdollisuuksista menestyä jatkossa ja saada tilauksia meriteollisuuden alalla.

Siihen on perusteet: harvoin löytyy (lähes) kilpailematon tilanne miltään naapurialalta.

MERITEOLLISUUDEN KEHITYSMAHDOLLISUUDET SUOMESSA

Ylläpidetäänkö jatkossa vain korkean osaamisen vai myös valmistavan teollisuuden suorittavia työpaikkoja? Voiko edellinen säilyä hengissä ilman jälkimmäistä?

Kaikilla tasoilla on kuitenkin kysymys **kilpailukyvystä**.

Kilpailukyky on usein pelkistetty kysymykseen suurten matkustajalaivojen valmistuksen jatkamisesta Suomessa.

Rakennemuutos on tarkoittanut valmistautumista tilanteeseen, jossa isoja matkustajalaivoja ei rakenneta.

Tässä yhteydessä korvaavina työllistäjinä on korkealta tasolta mainittu **arktinen toiminta ja offshore**.

Kohdemaina olisivat erityisesti Brasilia ja Venäjä.

MERITEOLLISUUDEN KEHITYSMAHDOLLISUUDET SUOMESSA

Suomen meriteollisuuden ainutlaatuisena piirteenä on mainittu verkosto ja sen kilpailukyky. Suurten telakoiden jälkeisenä ajanjaksona Suomen laite- ja järjestelmätoimittajat jatkavat viennillä Saksaan, Ranskaan ja muihin maihin.

Tämän näkemysten mukaan toiminnan volyymi voi tällöin säilyä samana tai jopa kasvaa ...

... edellyttäen että kilpailukyvyistä pidetään huolta.

Korkeat tahot pitävät tuota ehkä läpihuutojuttuna.

MERITEOLLISUUDEN KEHITYSMAHDOLLISUUDET SUOMESSA

Jos risteilijöiden rakentaminen ei säily Suomessa, miten se voisi säilyä Euroopassakaan? Muukin Eurooppa kehuu verkostoaan ja innovatiivista projektinhallintaansa.

Voimme olettaa, että valtioiden ja osavaltioiden subventiot Euroopassa pysyvät sopimusten mukaisella tasolla(?).

Onko muissa EU-maissa yhteiskunta paremmin turvannut rakennusaikaisen rahoituksen?

Työtuntien kustannukset ja vuotuinen työaika ovat kilpailussa kehittyneet Suomen kannalta epäedulliseen suuntaan.

Innovatiivisuus ja suorittavan henkilöstön tuotantotehokkuus ovat kuitenkin ratkaisevia.

MERITEOLLISUUDEN KEHITYSMAHDOLLISUUDET SUOMESSA

Offshore ja arktinen sektori on mainittu Suomen vahvuuksina ja tulevaisuuden mahdollisuuksina.

Niiden OSAAMINEN voidaan ylläpitää edellyttäen, ettei omistus valu piireihin, joilla on toisensuuntaiset intressit. (Suomen offshore-osaaminen on kapeaa ja kattaa vain pienen osan kaikesta offshore-alueesta).

Merkittävää TYÖLLISTÄVÄÄ vaikutusta ne eivät tarjoa. Suomessa suunnitellun jäänmurtajan prototyyppi varustellaan täällä ulkomailta tuotuun runkoon; työtunteja alle 100.000. Arktinen LNG-tankkeri ei tule Suomeen varusteltavaksi. Lähdetäänkö Suomesta tekemään varustelutyötä? Tuskin!

Brasilia kiinnostaa kaikkia muitakin Euroopan maita. Venäjän suuntaan meillä on parhaat mahdollisuudet.

SUOMALAINEN KT-TOIMITTAJA EUROOPASSA

Vastaanotto voi olla 'vihamielinen'. Telakka luultavasti hakee kertakaikkista hyötyä. Paikallinen klusteri ei kaipaa tunkeilijaa. Koko yrityskulttuuri pyrkii sopimustekniikalla hyötymään uusista tulijoista.

Kulttuurin ja ilmaston tuntemukseen paneutumista ei voi liiaksi korostaa. Paikallisen kielen osaaminen ei pitkälle riitä, mutta on sentään viesti vakavasta asiaan paneutumisesta.

Työkuormaa tulisi hankkia myös kotikentältä, ei vain 'meren takaa'.

Kaikki omat ja muiden kokemukset ulkomaanhankkeista tulee hyödyntää.

TUOTTAVUUS JA INNOVATIIVISUUS

Laatujärjestelmä merkitsee tuhlauksen ja tehokkuuden esteiden tunnistamista ja eliminoimista.

- Tätä pitää tehdä arkipäivän ja yksilön tasolla, mutta samalla järjestelmällisesti ilman byrokratiaa.
- Harvoin on tietojen ja taitojen puuttuminen hyvän suorituksen esteenä. Ovatko koulutusseminaarimme olemassa vain yhteishengen nostattamiseksi?
- Yksilön oma perusteltu aloite ammattitaidon kasvattamiseksi tulisi ratkaista myönteisesti

TUOTTAVUUS JA INNOVATIIVISUUS

Sitäkin useammin vaivaa toimihenkilöä väsymys ja inspiraation puutos.

Ilmapiiriin ja joukkuepeliin on panostettava jatkuvasti.

Pienten askelten politiikka alentaa osallistumiskynnystä ja parannusten vaikutus on mitattavissa.

Laatujärjestelmä merkitsee lupauksen pitämistä – riippumatta siitä kenelle luvattu - ja oikeudenmukaisuutta.

KYSYTÄÄNPÄ JOKAISelta, MITÄ TÄSSÄ TALOSSA PITÄISI TEHDÄ?

Ei taida sittenkään kannattaa, koska

- *Yksi valittaa, että ensin kysytään eikä sitten mielipiteellä näytä olevankaan mitään arvoa.*
- *Toinen tarkoittaa hyvää, mutta näkee asian kovin suppeasta näkökannasta.*
- *Kolmas ehdottaa, että ensiksi omalle pomolle ja parille muulle kyyhälle annetaan potkut.*
- *Neljäs ...*
- *Viides ...*

SUUNNITTELUN ONGELMIA

Palautetta ei aktiivisesti haeta eikä ryhdytä palautteen osoittamiin korjauksiin.

Isossa talossa suunnittelija ei käy kovinkaan usein tuotannossa ja tuskin tuntee tuotannon väkeä.

Verkostoitunut suunnittelu johtanut kaaokseen dokumentin hallinnassa, liikkeellä toisistaan poikkeavia versioita.

Kireässä aikataulussa on pakko suunnitella puutteellisten ja väärin tietojen pohjalta. Korjaukset toivottavasti tehdään!

KILPAILUKYVYN ONGELMIA

Ei osata myydä, suunnitella eikä valmistaa riittävän huonoa.

MERITEOLLISUUDEN KEHITYSMAHDOLLISUUDET SUOMESSA

Ei osata myydä, suunnitella, valmistaa *riittävän* huonoa.

MS Finnstar
putkitunneli
ruumien alla

maalattu
kahdesti
varustamon
toimesta 6kk
laivan luovu-
tuksen jälkeen

TUOTANNON ONGELMIA

Isoissa yrityksissä työmoraali surkea

- *Tehokas työaika 3 -4 tuntia päivässä, loppu aika 'haetaan' työkaluja, tavataan tutut ja testataan patjaa nurkan takana.*
- *Työajan väärinkäyttöön esimieskunta ei uskalla mitenkään puuttua.*
- *Työkaluja varastetaan toisilta ja yritykseltä.*
- *Johto ja esimieskunta ovat vieraita koko työntekijäkunnalla, 'eivät ehdi'.*
- *Työnteko - sen kehittämisestä puhumattakaan ei kiinnosta eikä esimies siitä piittaa. Tuskin hän edes näyttäytyy.*

TUOTANNON ONGELMIA

Isoissa yrityksissä työmoraali surkea

- *Kukaan ei usko tasapuolisuuden tai oikeudenmukaisuuden toteutuvan kohdallaan.*
- *Työnjohto ei koe saavansa tarvitsemaansa tukea.*

Kaikki keinot motivaation parantamiseksi pitää käyttää!

- *Työstään kiinnostunut tekijä kehittää työkohdetta ja menetelmiä ja myös raportoi*

ONE FOR THE ROAD!

Laitetaan paikalleen vielä tuo viimeinen paneelirivi sen sijaan, että lähdetään kolmeksi vartiksi suihkuun ja vaatteiden vaihtoon.

Reipas työnteko väsyttää vähemmän kuin puolen tunnin lorviminen pukuhuoneessa. Mutta miten kestetään kaverien nälvintä hikipinkoa kohtaan?

LOPUKSI

Kuulostaa että olen vaatimassa uutta ihmistä, väsymätöntä ja työstään kiinnostunutta täydellistä joukkuepelaajaa.

Aivan näin ei asia ole, riittää 200 % parannus noissa kaikissa.

PUHUMME VERKOSTOSSA YHTEISTYÖSTÄ

- ja samaan hengenvetoon toimittaja-yritysten kilpailuttamisesta.

LOJAALISUUS?

Mitä se on raadollisessa arkitodellisuudessa?

Voitteko kuvitella, että kesällä 1944 majuri olisi vetänyt pataljoonansa Italian rintamalle? Tuskin, mutta entä jos huolto ja muutkin taistelutoiminnan edellytykset olisivat haihtuneet ilmaan?

Säilyykö osaaminen Suomessa?

TYÖURIEN PIDENTÄMINEN - varsinkin alkupäästä.

Mutta tuottaako tiukasti ohjattu koulutus kehittymiskyvyttöntä 'tykinruokaa'? Siitä emme hyödy, vaikka miten arvostamme nuoruuden intoa. Muutaman kerran eksyksissä olo kasvattaa nuoressa monia taitoja.

Tarkoitamme *eläkkeelläolon lyhentämistä* molemmista päistään, muttemme uskalla sitä ääneen sanoa.

Se yksilö, joka on uupunut työssään, ei myöskään jaksa viedä maailmaa eteenpäin!

Säilyykö osaaminen Suomessa?

KVARTAALIJOHTAJUUS UPOTTAA MEIDÄT

Toimitusjohtajatasolla ovat nykyään investoinnit henkilöstöön ja sen osaamiseen uran itsemurha. Turvallisempaa on hankkia ratkaisu muuttuvana kustannuksena konsulttiyrityksestä.

Vielä tänäkin päivänä laaditaan toiveajatteluun perustuvia organisaatiomalleja. Ja älyttömien hankkeiden ehdottajat pääsevät toteuttamaan niitä, koska yhtiön hallitus aina uskoo tuoreella toisinajattelijalla olevan salattuja kykyjä.

Säilyykö osaaminen Suomessa?

KOULUTUSJÄRJESTELMÄMME EI TUE KILPAILUKYVYN KEHITTYMISTÄ.

Yksilön suorituskykyä ei kehitetä, ei luovuutta, ei oman ajankäytön hallintaa.

Edelleenkin emme tunnista keskeisiä taitoja, joita on mahdoton omaksua työelämään astumisen jälkeen. Ne täytyy iskostaa perusopetuksessa.

Avarakatseisuus laskee, kunhan saamme aikaan 100 % tehokkaat tutkintoputket (eli jokainen opinnot alkava valmistuu säädetyssä minimiajassa).

Ongelmaperusteinen opetus on muotia. Järkevää, jos tavoitellut taidot ovat riittävän kunnianhimoisia.